

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerék,

Kápolna-utca 1-és szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Kápolna-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felhívások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 270. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	12 Ft.
Félévre	—	6 "
Negyedévre	—	3 "
Egy hónapra	—	1 "
— Egyes szám ára 4 kr. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Asonkivül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik

vacsor- és kávénapok kivételével minden nap esti 6 óráig.

Péntek, november 21.

Humánus feladatok.

Nagybecskerek, november 24.

(Dsk) „Van egy vallás, melyben minden felekezet, minden kultusz igazi hívei egyesülnek, melynek oltárát mindenki magával hordja, templomát soha el nem hagyja. E vallás parancsait is Istenkéz irta; de nem kőtáblákra, hanem emberi szívekbe. Ez az emberszeretet és honszeretet vallása. Harangszó, zsolozsma, imádság, mint Isten dicsérei, de legjobban dicsérik az Urat az emberi jótettek!...”

Igy kezdette meg beszédét hazánk koszorus írója: Jókai Mór azon az ünnepeken, melyet boldog emlékü Erzsébet királynő emlékére az országos nemzeti szövetség rendezett a napokban a felséges ur képviselőjének, a miniszterelnöknek jelenlétében.

A koszorus írónak, aki félszázadnál hosszabb ideig tartó írói működésében minden a nemzet életének, küzdelmeinek, fölfogásának, vágyainak és ideáljainak lüktető életerén tartotta kezét s ki annak lüktetése szerint adta meg az irodalomban a visszhangokat, ezuttal is igaza volt.

Mert a magyar nemzetnek a legmesszebb menő lojalitás, a legáldozatkészebb, legmerészebb lovagiasság mellett egyik nagy mértékben nyilvánuló jellemvonása az emberszeretet, mely még a diadalmasan legyőzöttekkel szemben is örökké érvényesült s mely az önző érdeket soha nem engedte fölülkerekedni a humanitás sugallta intenciókon, mik a magyar nép lelkében meggyökereztek.

Hála Isten, hogy ez így van, nem csupán azért, mert humanitárius intézményeink sokasága már magában megcáfolatlan bizonyíték ellenségeinknek barbár voltunk ellen terjesztett hazug vádjai ellen, nem csupán azért, mert ezek útján méltó társként illeszkedik bele országunk az emberszeretet magas eszméit tetteiben is istápoló európai nemzetek kulturális körébe, hanem főként és első sorban azért, mivel minden magyar embernek jól esik jól tennie s ezáltal önmagát

becsülni meg. Ez a jóleső öntudat pedig záloga egy messze jövő jobblétének.

Mert — s ezt nem lehet tagadni — majdnem összes intézményeink, melyek az emberszeretet szolgálatában állanak, a társadalom kebelében születtek, ott s annak áldozatkészségéből nőttek nagyra, annak emleiben gyarapodtak s összes életerejüket onnan szívják ma is. Ha és a mennyiben pedig nagygyá növekedik ez a társadalomra nehezítő teher, nagyobbá sem, hogy azt a szintén súlyosbodó megélhetési viszonyok elviselhetővé tennék, a magyar kormány mindig hű segítő társa volt és fokozottabb mérvben az ma is a társadalomnak.

Elvégre vannak emberbaráti célok, melyek nem kiáltanak ugyan a társadalom segítségére, részint mert a bennök rejlő segítségére szoruló nyomor nem oly imminens, részint mert a társadalmi segítség korlátain kívül helyezi őket a szemérem, de a melyek már csak szociálpolitikai szempontból is nagyon megszívlelendők.

Az ugynevezett tömegnyomorral bizonyára nem versenyeznek azoknak kiáldozata a mindennapi megélhetés nehézségeivel, a kik bizonyos társadalmi feladatokkal megróvák, de sokkal kisebb mértékben javadalmazták, semmint a föladataknak eleget tenni anyagi erejükben állana. E téren csak példaképpen említhetjük a kishivatalnokokat.

A társadalmi felfogások ezt a jelentékeny tényezőt csakis önjerejére utalják, a mely magában is csekély. Nos hát, ott terem az állam, melynek kormánya, különösen amint azt Hegedűs miniszter legutóbbi intézkedései fényesen bizonyítják (talán a soknemű állami föladataknak bizonyos mértékben háttérbeszorításával is), a legmesszebb menő segítséget nyújtja.

Elég csak odavetölni utalnunk arra, hogy mit cselekedett Hegedűs Sándor a kisebb állami alkalmazottak s a kispárosok anyagi helyzetének javítására.

Ezzel kapcsolatban föl kell említenünk azt a nagyszabású akciót, a mely a

kormány anyagi és erkölcsi támogatásával a lelencügy országos rendezésére megindult, volt is, a mely a mentők kongresszusán, magának a miniszterelnöknek vezetése alatt folyamatba indult.

Valóban a törvény, jog és igazság hármasságja alatt inaugurált kormányzatrendszer diadalait besugározta a jótékony és emberszeretet meleg verőfénye is, mely az elhagyatott, utszélre dobott magvakból megannyi kőpillért növeszt a magyar nemzetnek s a magyar nemzeti állameszmének!

HIREK.

Tájékoztató.

December 11. Közig. biz.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 óráig délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— **Kitüntetés.** O Felsője Pfeiffer Antalt, a Nagykikindán állomásozó huszárdivízió állatorvosát 30 évi hű szolgálata jutalmául a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkereszt felütése a héten ment véghez. A divízió előtt tüzte a kitüntetett mellére lovag Henriquez kapitány szép beszéd kíséretében az érdemkeresztet, mely után tisztelegve vonult el a legénység a kitüntetett előtt.

— **Uj anyakönyvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Torontál vármegyébe a kis orosz anyakönyvi kerületbe Kovács György h. községi irnokot, az ittvarnokiba Beierlein Antalt, a torontálszigeti Grandjean Géza segédjegyzőt anyakönyvezető-helyettesekké nevezte ki és Kovács György kivételével őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A hazai ipar pártolása.** A belügyminiszter már egyszer rendeletet adott ki, melyben a törvényhatóságokat figyelmezteti, hogy mindennapi ipari szükségleteiket magyar gyártmányokból elégítsék ki. Most újabb rendeletben figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a beszerzés körül való információk végett forduljanak az iparkamarákhoz, a melyek utasítva lettek, hogy a szükséges felvilágosításokat pontosan megadják.

A „TORONTÁL” tárcája.

Emlékek közt

Edes kora az öntudatlanságnak, virágos, kacagó gyermekkor, te vagy legboldogabb szaka az emberi életnek!

Ugy érinti lelkemet a te emléked, mint egy ismerős dal, amit réges-régen hallottam, amit ezerszer elfeledtem s ezerszer megtanultam újra. Olyan vagy te, mint egy meseország, melyből ha kiléptünk, soha többé meg nem találjuk a visszavezető utat. Es mégis visszatalálunk. Egy percig tartó virágillat, egy rég elhangzott dal véletlenül megcsendülő hangja akarattunk ellenére vissza vezet oda és sok elfeledett történet, sok homályba vesző alak feléled előttünk.

Magányos szobámban amint üldögélek, hirtelen csak meglep e sajtószertű varázs.

Hogy mi hozta létre, alig tudnám megmondani. Virágillat e, dal e, ami felkeltette bennem ez emlékeket? Nem. Az óra egyhangú tik-tak verése, a bezárt ablakok közé szorult légy lassu zümmögése, az udvarról behallatszó gyereklárma s a benn uralkodó csend, ezek képezik a rekkenő nyári délután lomha, fáradt költészetét.

Es mégis, lelkem mint valami kalitból szabadult madár, meglebbenti a sok pihenéstől zsibbadt szárnyait, próbaképpen csapkod egyet-kettőt a levegőben, aztán felszáll és repül messzebb, mindég messzebb, maga mögött hagyva a jelent

ezer apróbb-nagyobb örömeivel, bujával, gondjaival és reménységével s visszazárja a múltba, letarolt mezőnek, lombvesztett erdőnek kellő közepébe, hervadt emlékek hervadt örömei közé.

Aprócska ház ott a faluvégén. Két szoba. Padlós az egyik, a másik földes. A két szoba között a konyha, nyitott kéményével, rakott tüzhelyével. Két ablak az országútra szolgált, a másik kettő a kis halomra, ahol a Megváltó keresztje állt, barnára festett léckerítéssel, ami itt-ott már töredezni kezdett; a sok szélvihar ki-kitépet egyet belőle és odavágta az öreg Gallóné viskójához, talán éppen a Megváltó parancsára, hogy a szegény betegnek legyen egy kis tűzrevalója.

Templom nem volt a faluban, hát ide gyűlt minden vasárnap délután litániára a falu népe. Abba a faluvégi kis házba nagyon jól behallatszott a szent zsolnárok hangja! De meg a leveles szín alól is oda lehetett látni, az ájtatos gyülekezetet. Az a leveles szín!

Hej de nagyon tetszett az nekem! Láttam is, mikor csinálták. Négy hosszú pónát leástak a földbe, arra aztán léceket szögeznek keresztbe, hosszába. Néha négyet, néha többet is. Akkor aztán beborítják erdőn szedett friss galyakkal, alá tesznek asztalt, padot, szalmafonásos széket. Ott lehet aztán hűselni reggeltől estig; nem tűz oda a napsugár! Ha tűz is, felfogják melegét a sűrű faágak. Nádfüdeles volt a kis ház. Se kapuja, se kerítése. Boldog, boldogtalannak nyitva

állt minden időben. Bevetődhetett oda akárki. Bugyros zsidó, pokróc áruló oláh cigánynépség, vándorló mesterlegény, hajléktalan, utszéli koldus, mind betért oda, ki adás-vevére, ki egy pohár borra, ki meg egy kis alamizsnára. Sor került mindenre. Mégis legtöbbször türesen állt az a faluvégi kis ház. Hiába himbálózott rajta a zöldre festett cégér, hiába volt jó a bora, tiszta a konyhája, szives a gazdája. Nem igen volt kelete ételnek, italnak. A leveles szín is azért állt ott, csakhogy éppen álljon. Nem igen látott az uri vendéget. Hiába, ahol asszony nincs, ott vigasság sincs! A lányokat férjhez vitték, kit erre, kit arra, az öreg asszony pedig már nem tud ugy kedvezni vendégeinek. Nem arra való az! Azért állt legtöbbször türesen a faluvégi kis kocsmaház.

Bánta is azt a gazda! Nem azért mivelte ő a szőlejét, hogy mind másokkal itassa meg a borát! Jó kelete van annak vöm uraiméknál, akik a városban laknak és nem ihatják a maguk borát. Nem is azért tart kocsmát, hogy meggazdagodjék belőle, hanem hogy télen ne kelljen átaludni a hosszú időt, mint a medvének, hogy legyen egy kis foglalatossága. Ha visszaemlékszem, mennyit játszottunk mi a faluvégi kocsmá udvarán teveled Mesterházi Kati, akinek az apja kisbiró volt, az anyja pedig a legelső fonóasszony a faluban. Mert arra Mosonmegyében, még most is járja a fonás, csak ugy mint hajdanában, amikor még nemzetes asszonyaimék sem restelték kezükbe venni az orsót, de még a kisasszony leányuk sem.

— **Gazdasági tudósítók.** A földmivélségi miniszter báró Gudenus Ernő szécsényfalvi, Dulovics Márk partosi és Martin József zichyfalvi lakosokat Torontálvármegye bánlakai járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **A sötét pót-híd.** Tudvalevőleg most javítják a kishidat s így fölláttatták a kaszinókert mellett az ugynevezett szükség átjárót. Hát ez magában véve nem volna baj, de igenis baj, hogy az átjárót csupán három halvány lámpás világítja (?) éjjelenként, a mely világítás mellett egyáltalán nincs biztosítva az ember élete. A sötétben csak tapogatózva kell járni s ezt meg erősítik a hozzánk érkező panaszok. Azért ajánljuk az illetékes egyének figyelmébe, hogy már csak saját jól felfogott érdekükben is világosítsák meg jobban azt a rozoga faalkotmányt és annak környékét.

— **Névmagyarosítás.** Kohn Ármin zentai illetőségű nagybecskereki lakos vezetéknévénél Kovácsra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Karneval uton.** A jókedvű, temperamentumos herceg már kezd ébredezni az álmából. Közel egy éve lesz már, hogy bevégezte a duhajkodást, — azóta pihent. A mámor eloszlott, felleges, szürke napok következtek az eddigi rózsaszínű világ helyett. De most már megint ő a soros. Nemsokára ránk nyitja a kilincset titkos jegyzőkönyvében annyi mulatsággal, mint amennyiben már jó ideje nem volt nekünk részünk. A kedvenc Karneval herceg az idén 52 teljes napig fog uralkodni a báltermekben apákon, mamákon, hölgyeken, ifjakon egyaránt, — tartván a farsang január hó 7-től február hó 27-ig. Lesz alkalom mulatni bőven, annyival is inkább, mert ujabban hasztalan tűnik el hushagyókor a bubánat szürke hamujában Karneval, — azért mégis csak tovább ugrál és mulat mindenki. Hja, rövid az élet!

— **Vadházasságok.** Nagy komlósról jelentik a „T. K.”-nek, hogy ottan a románok között a vadházasságok megdöbentő mérvben szaporodnak. Még a jobb paraszt gazda családok gyermekei is a szülők tudtával és beleegyezésével csak úgy állnak össze; nem mennek sem anyakönyvvezetőhöz, sem pedig a paphoz Szomorú jellemzése ez a nép erkölcsi hanyatlásának. Hogy mennyire általánosnak és a közérkölcscsel megegyeztetőnek tartja a nép a vadházasságot, igazolja az a körülmény, hogy az ilyen összeállítás tanuk jelenlétében egész ünnepélyesen, násznép részvételével, lakomával megy végbe. A legmegdöbentőbb, hogy egyes gyermekek, tizenhat, tizenhét éves fiúk állnak össze hasonkorú fiatal leánnyal a szülők tudtával, sőt legtöbb esetben az ő határozott óhajuk folytán

— **Nyitva a katonatiszti pálya.** Már megemlékeztünk a közös hadügyminiszternek legújabb és minden tekintetben méltányos rendeletéről, mely lehetővé teszi, hogy a jövőben a jól minősített altisztek és legénység a kadét-vizsga letévése után elnyerhessék a tiszti rangot is. Ez a reform, mely amellet, hogy a csapattisztek karába határozottan demokratikus irányt visz, egyuttal igen alkalmas arra is, hogy az altisztek jó anyaga kellőképpen érvényesülhessen. A reform általános érdekű voltára való tekintettel itt ismertetjük annak főbb rendelkezéseit:

Tényleges katonai szolgálatot még nem teljesítő polgári foglalkozásuk csak az esetben jelentkezhettek az évenként egyszer, novemberben tartandó kadét-vizsgára, ha bizonyítvánnyal igazolják, hogy valamely hazai középiskola, vagy ezekkel egyenrangú tanintézet utolsó osztályát leg alább elégséges eredménnyel elvégezték. Ennek hiányában elegendő, ha az az egyéves önkéntességre előkészítő tanfolyam elvégzése után az önkéntességi vizsgát még besoroztatásuk előtt letették.

Tényleges katonai szolgálatban levő igen jó magaviseletű és különösen erkölcsi tekintetben semmi kifogás alá nem eső altisztek és legénység, ha tudományos képzettségüket iskolai bizonyítványokkal igazolják, továbbá ha kötelezik magukat, hogy a vizsgára való előkészítésre engedélyezett szabadságidőt a rendes szolgálati idő után mindenképpen utána szolgálják. Az előkészítésre legfőbb egy évi szabadság engedélyezhető és csak egy ízben.

Azok az altisztek, kik szabadságon vannak, a kadét-vizsga letévéseért való folyamódásukat illetékes hadkiegészítő parancsnokságuk útján nyújtják be csapattestekhez. A folyamódványra bélyeg ragasztandó. Melléklendő: a politikai hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány és az utolsó iskolai bizonyítvány. Altiszteknek és a legénységhez tartozóknak meg van engedve, hogy kadettá való kinevezésüket más fegyvernemnél is kérelmezhetik, mint amelyben szolgálnak.

A fegyver alatt még nem szolgálók folyamódványukhoz a következőket kötelesek mellékelni: belépési nyilatkozatot, ha az illető kiskorú, akkor atyjának, vagy gyámjának beleegyező nyilatkozatát, erkölcsi bizonyítványt, egy tényleges katonarvos által kiállított bizonyítványt a jelöltnek a hadiszolgálatra való alkalmasságáról, az utolsó iskolai bizonyítványt és végül az illető csapatparancsnok beleegyező nyilatkozatát, melyhez beosztásra jelentkezett.

A vizsgálat megismétlése csak egyszer és az esetben van megengedve, ha a vizsgázó bizottság javasolja.

— **Magyar pörök sorsa Boszniában.** Több-ször volt már szó arról, hogy Magyarországon nem lehet sommás végzést kibocsátani bosznia-hercegovinai lakos ellen s hogy a bosnyák polgári rendtartás értelmében a magyar bíróságoktól kibocsátott fizetési meghagyások alapján elrendelt kielégítési végrehajtás Bosznia-Hercegovina területén nem fogatosítható. Ez a körülmény kereskedelmi forgalmunkra fölülte hátrányos és annál igazságtalanabb, mert Ausztria igenis élvezi ezeket az előnyöket. Most, mint fővárosi tudósítónk jelenti, Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter segíteni akar e bajon s ezért fölkérte a közös pénzügyminisztert: hasson oda, hogy a magyar bíróságok váltófizetési meghagyásai Boszniában és Hercegovinában is fogatosíthatók legyenek. Kereskedői körökben élénken várják ennek a lépésnek sikerét.

— **Félholtra verték.** Mint tudósítónk jelenti, Nagyöszön véres verekedés volt a napokban a Renara János féle korcsma ivószobájában. Renye János, Renye Lajos és Miletner István erősen felöntöttek már a garatra, mikor balsorsa a kocsmába vitte Schneider József nagyöszösi lakost. A részeg társaság minden ok nélkül belekötött az ujonnan jött vendégbe és reárohant botokkal, üvegekkel egy össze-vissza verte, hogy a szerencsétlen ember vértől borítva, eszméletlen bukott a kecskelábu asztal alá. A verekedő emberek ellen megindították a bünyevitő eljárást.

— **A tréfás rendőrkapitány.** Kipirult arccal lép be egy csinos kis szobaleány a rendőrkapitány elé:

— Kérem, nagyságos ur, az asszonyom pofon ütött. Tudom, hogy a törvény úgy szól: Öt forint egy pof, és én kívánom is, hogy asszonyomat megbüntessék.

— De hát, miért vághatta asszonya magácskát pofon? Hát volt-e szive ily szép kis arccsókát megütni? — kérde a kapitány részvétellel.

— Ho hó! hogy néki bátorodott e hízog beszédre a kis szobaleány és csipőre tett kezkelekcsesen odaállt:

— Pofon ütött, mert nem hagyom magam szekerizni. Azt akarja a nagysága, hogy én rab legyek és össze-sziddott, mert értem jöttem az udvarlóim és én meg is vendégeltem őket.

— Oh azok a boldog udvarlók. Aztán, ugye, azért is volt oly mérges az a nagysága, mert az ő kenyere, bora és sonkája fogyott tán? — és nagyot csipentett a kegyes rendőrkapitány a leány piros arcján, biztatón hunyorgatva szemével.

Persze annak sem kellett több. Vigan elcsevegte, nagyokat kacagva közbe-közbe, mely ügyesen hozott ki még süteményt, sőt befőttöt is.

— Este pedig odasompolyogtam a szekrényhez és kivettem belőle egy selyem derekát, abban táncoltam egész este. Bizony, nagyságos ur, ha abban látott volna, még akár jobban is csipentene arcomon.

— Hm, választott a rendőrkapitány, egyre közeledve a helyre kis leányhoz. — És melyik kis arccsókát vágta meg, hadd cirógassam meg egy kicsit.

— Ezt — mutatta jobb arcát negédesen odanyújtva a kedves szobaleány.

De ni-ni, mily haragos lett a rendőrkapitány arca!

Csitt csatt! egy éles sikoltás, — utána egy döngő hang:

— És most takarodj haza és mondd meg asszonyodnak, hogy öt forintra büntetem meg máskor, ha még egyszer meghallom, hogy csak egy pofont ad ily rafinált, szemtelen, nyelves cselédnek, mint te vagy.

— **Alszik a vetés.** Nem jó idő jár a vetésre. A gazdák reménye főlött eddig a szomorú borongás honol. Se eső, se hó nem kedvez a vetésnek, melyből a zöld még nem bujt ki. A gazdák most nehezen várják a jótékony égi áldást, melytől a jövő esztendő egész termése függ.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Gardinovácsi Döme, gk. földmives, fia. — Czveity Lyubomir, gk. napszámos, leánya. — Reeh Nándor, rk. napszámos, leánya. — Gyenes Róza, rk. fia. — Annau Péter, rk. napszámos, leánya. — Tabacski Lyubomir, gk. földmives, fia. — Kátai József, rk. napszámos, fia. — Stojancsev Milan, gk. földmives, fia. — Takács Karolina, rk. cseléd, fia. — Ambrózy Mátyás, rk. kömüves, fia. — Grozdán Dusan, gk. napszámos, leánya. — Kirtvánszki András, gk. földmives, leánya. — Ifj. Pály Mihály, rk. kocsis, leánya. — Czirbus Sándor, ev. ref. napszámos, fia. — Funk János, ág. ev. kömüves, fia. — Arvay Szilárd, rk. lakatos, fia. — Brauneisz József, rk. virágkereskedő, fia.

Meghalt: Dreske Antal, rk. 3 éves, vörheny. — Slezák József, rk. 10 éves, vörheny. — Kátai Ferenc, rk. 1 hónapos, göröcsök. — Kovács Ferenc, rk. 6 hónapos, göröcsök. — Fein Dóra, izr. 9 éves, vörheny. — Ambrózy Béla, rk. 6 napos, életgyenge. — Gojkov János, gk. napszámos, 66 éves, aggkór. — Schulz Klára, rk. 2 éves, göröcsök. — Grozdán Nevinka, gk. 1 napos, életgyenge. — Czvetkov Dusané, gk. 24

Persze most már különb multságuk van!

Hej, de sokszor hallgattam a pergő rokka mellett felhangzó dalt, ami a takaros szobában, a zöld zsalus, fehér függönyös ablakok mögött úgy hangzott mint valami magasztos templom-ének.

Persze szerelemről, csillagról, virágról!

Miről is szólna a dal másról?

A Mesterházi Vera énekelt, a Kati néneje, aki már nagy leány volt és selyemkendőben ment a fonóba. Ott tanulta a sok nótát. De menyit tudott. Nekem azonban mindegyik között legjobban tetszett a Sági biróné nótája. Azért, mert mesés nóta volt, mert olyan nagyon érdekes volt a meséje.

Arról szolt, hogy a Sági biróné kevély leányát elviszik bába és ott a legények boszúból halálra táncoltatják, mert mindegyiküket kikoszarazta.

Szomorú egy história. A nótája is olyan egyhangúan kesergő, olyan szívhez szóló, hogy az első hallásra meglehet tanulni és soha többé el nem felejtji az ember.

Ugy kezdődik, hogy a legény elmegy a leányért és elhívja a bába.

„Jó estét, jó estét,
Sági biróné asszony!
Itthon van-e a lánya
Az én kedves galambom?”

Amire az anya válaszol:

„Itthon van, itthon van,
A belső szobába,
Szép piros cipőjét
Huzza a lábára.”

Azután tovább mondja a dal, hogy a leány elmegy, mulat, ki is fárad és szeretne már megpihenni, de a legények nem engedik.

„Édes kedves galambom
Engedj megpihenni,
Szép piros cipőmből
A vért kiönteni.”

Huh! Ennél mindig összeborzadtam, de azért ezt a részt hallgattam legszívesebben. A vége pedig az, hogy halva viszik haza az anyjához, aki sirva borul a leánya holttestére.

Igy végződött a Sági biróné nótája, amire a Vera rábizonyította, hogy igaz történet. De elhittem akkor veled együtt Mesterházi Kató, akiből azóta már bizonyosan amolyan piros pozsgás helyre menyecske lett, mert megvan ám már annak jó tizenkét éve, hogy ott játszottam veled a faluvégi korcsmaház udvarán, a leveles szín alatt, ahonnan a faluvégi korcsmáros sohase kergetett el bennünket. Nem is hittem volna akkor, hogy én még valamikor a nagyvárosi élet kellő közepéből képzeletem segítségével visszalopom magam abba a csendes kis falucskába, azok közé a régi emlékek közé. Es most Isten hozzád édes kora az öntudatlanságnak, virágos kacagó gyermekkor! A te romantikád ellen ki nem kelhetnek a reális élet fásult kedélyű, szürkén okoskodó emberei.

Arról ugyan hiába mondják, hogy nem illik oda a divatos író tollára, mert akinek a lelkébe, egyszer sok idő múltán belopja magát, az álmadozó lesz és megénekli, ha nem költő is.

Erdős Renée.

